

Občina Hrastnik
Pot Vitka Pavliča 5
1430 Hrastnik

AKCIJSKI NAČRT
ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV
V OBČINI HRASTNIK
ZA OBDOBJE 2023-2026

Hrastnik, september 2023

KAZALO

UVOD	4
1 OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE	5
1.1 MNOŽIČNI MEDIJI IN DRUŠTVENE TISKOVINE	5
1.1.1 <i>Množični mediji</i>	5
1.1.2 <i>Društvene tiskovine</i>	5
1.2 SEJMI IN TRŽNICE NEVLADNIH ORGANIZACIJ	5
1.3 OMARICE ZA OBVEŠČANJE	5
1.4 OZAVEŠČANJE INVALIDOV	6
1.4.1 <i>Evropska kartica ugodnosti za invalide</i>	6
1.5 PODPORA DRUŠTVENIM PROJEKTOM	6
1.5.1 <i>Občina Hrastnik</i>	6
1.5.2 <i>Vzgojno izobraževalni zavodi</i>	6
2 BIVANJE IN DOSTOPNOST	7
2.1 VKLJUČEVANJE INVALIDOV V SPREJEMANJE ODLOČITEV	7
2.2 ODPRAVLJANJE OVIR	7
2.2.1 <i>Multimodalna mobilnost oseb z različnimi oviranostmi</i>	8
2.3 UREJANJE BIVALNEGA OKOLJA	8
2.3.1 <i>Osebna asistenca</i>	8
3 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE	8
3.1 PREDŠOLSKO IN OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	8
3.1.1 <i>Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik</i>	9
3.2 VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	9
3.3 ORGANIZIRANA PREDAVANJA	9
4 DELO IN ZAPOSLOVANJE	10
4.1 PODPORA ZAPOSLOVANJU INVALIDOV	10
4.2 SPODBUJANJE INVALIDOV	10
4.2.1 <i>Aktivni delovnih invalidov</i>	10
4.3 SPODBUJANJE DELODAJALCEV	10
5 FINANČNO-SOCIALNA VARNOST	11
5.1 OBČINA HRASTNIK	11
5.2 CENTER ZA SOCIALNO DELO ZASAVJE - ENOTA HRASTNIK	11
5.3 DOM STAREJŠIH HRASTNIK	12
5.4 DRUŠTVA, KI SO POVEZANA Z DELOM Z INVALIDI	12
5.5 ZBIRANJE SREDSTEV ZA HUMANITARNE IN DOBRODELNE NAMENE	12
6 ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO	12
6.1 PRIMARNA ZDRAVSTVENA DEJAVNOST	12
6.1 REHABILITACIJSKI PROGRAMI	13
7 KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE	13
7.1 KULTURNO UDEJSTVOVANJE	13
7.1.1 <i>Zveza kulturnih društev Hrastnik</i>	13
7.1.2 <i>Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik</i>	13
7.1.3 <i>Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik</i>	13
7.2 DRUŽENJE	14

8 ŠPORT IN REKREACIJA	14
8.1 PODPORA ŠPORTU IN REKREACIJI INVALIDOV.....	14
8.1.1 <i>Občina Hrastnik</i>	14
8.1.2 <i>Športna zveza Hrastnik</i>	14
8.1.3 <i>Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik</i>	14
8.2 ŠPORTNI IN REKREACIJSKI PROGRAMI DRUŠTEV.....	15
9 VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE	15
9.1 DOSTOPNOST CERKVA.....	15
9.2 OBISKI VERSKEGA DELAVCA.....	15
10 SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV	15
10.1 PODPORA SAMOORGANIZIRANJU INVALIDOV	15
10.2 PROGRAMI DRUŠTEV IN INSTITUCIJ	16
11 STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	16
11.1 PROJEKT STAREJŠI ZA STAREJŠE	16
11.2 MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	17
11.2.1 <i>Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik - Mladinski center Hrastnik</i>	17
11.2.2 <i>Medgeneracijsko središče Dol pri Hrastniku</i>	17

UVOD

Občina Hrastnik se je na pobudo Društva invalidov Hrastnik med prvimi občinami v Sloveniji zavzemala za pridobitev listine *Občina po meri invalidov*, ki jo podeljuje Zveza delovnih invalidov Slovenije. Občina Hrastnik je prejela listino *Občina po meri invalidov* leta 2006. Listina *Občina po meri invalidov* pa ni bila zgolj cilj, temveč je zaveza Občine k trajnemu izvajanju konkretnih nalog v korist najranljivejših skupin občanov.

Strokovne službe in organi občine, javni zavodi, invalidske organizacije in druge pristojne institucije opravljajo številne aktivnosti, namenjene izboljšanju pogojev za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik. Ena takšnih aktivnosti je tudi obveza župana, da za mandatno imenuje Svet za invalide pri Občini Hrastnik. Župan občine Hrastnik je po lokalnih volitvah v letu 2022 imenoval novo sestavo Sveta za invalide pri Občini Hrastnik za obdobje trajanja Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 (Sklep o imenovanju Sveta za invalide pri Občini Hrastnik, z dne 9.3.2023 in dopolnjen dne 15.5.2023).

Nalogi Sveta za invalide pri Občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 sta:

- spremljanje in koordiniranje dela pri izvrševanju programa,
- poročanje o ugotovitvah županu in občinskemu svetu najmanj enkrat letno.

Izhodišča za pripravo Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 so bili:

- Pravilnik o podelitvi listine *Občina po meri invalidov*,
- Opomnik za pripravo analize stanja in pripravo občinskega akcijskega načrta,
- Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2019-2022 ter
- Akcijski program za invalide 2022-2030; Vlada Republike Slovenije.

Cilji Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 so:

- 1. cilj: ozaveščanje in informiranje,
- 2. cilj: bivanje in dostopnost,
- 3. cilj: vzgoja in izobraževanje,
- 4. cilj: delo in zaposlovanje,
- 5. cilj: finančno-socialna varnost,
- 6. cilj: zdravje in zdravstveno varstvo,
- 7. cilj: kulturno udejstvovanje in druženje,
- 8. cilj: šport in rekreacija,
- 9. cilj versko in duhovno življenje,
- 10. cilj: samoorganiziranje invalidov ter
- 11. cilj: staranje z invalidnostjo in medgeneracijsko sodelovanje.

Z Akcijskim načrtom za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 nadaljujemo z načrtnim odzivanjem na posebne potrebe najranljivejših skupin občanov, njihovim socialnim vključevanjem in sožitjem ter večjo kakovostjo življenja vseh občanov.

1 OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE

1.1 Množični mediji in društvene tiskovine

1.1.1 Množični mediji

Širšo in strokovno javnost se bo ažurno obveščalo o invalidski tematiki preko različnih množičnih medijev:

- regionalna radijska postaja Radio Aktual Kum,
- hrastniški časopis Hrastov list,
- zasavski časopis Savus,
- spletni časopis Savus (www.savus.si),
- spletni informator Zasavske onlajn novice (www.zon.si),
- občinska, društvene in nacionalne spletne strani (www.hrastnik.si, www.invalidi-hrastnik.si, www.sozitje-hrastnik.si, www.zdis.si, www.zveza-sozitje.si,...).

Društva, ki še ne obveščajo o invalidski tematiki preko različnih množičnih medijev, se bo spodbudilo k sodelovanju z množičnimi mediji ter oblikovanju društvenih spletnih strani in profilov na družabnih omrežjih (Facebook,...).

Nosilec: Občina Hrastnik ter vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.1.2 Društvene tiskovine

Društva se bo spodbudilo k pripravi in izdaji:

- brošur ter
- letnega pregleda aktivnosti društva v obliki biltena oz. letopisa.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.2 Sejmi in tržnice nevladnih organizacij

Širšo in strokovno javnost se bo obveščalo o invalidski tematiki na tržnicah nevladnih organizacij kot je npr.:

- Tržnica hrastniških društev, organizacij, malih podjetij in javnih zavodov.

Nosilec: vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.3 Omarice za obveščanje

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, bodo objavljala pomembna obvestila in programe aktivnosti v omaricah Občina po meri invalidov in v svojih društvenih omaricah. V omaricah Občina po meri invalidov, ki se nahajajo:

- v središču Hrastnika, na tržnici,
 - v središču Dola pri Hrastniku, v podhodu „Zlate hiše“,
 - v krajevni skupnosti Steklarna, na večnamenskem družbenem objektu v Podkraju,
- bodo obveščala Društvo invalidov Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik in Društvo diabetikov Hrastnik.

Društvo upokojencev Hrastnik in Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku bosta obveščali o svojih aktivnostih v omaricah, ki se nahajata pred vhodom v društvene prostore.

Društva, ki še nimajo omaric za obveščanje o svojih aktivnostih, se bo spodbudilo k postavitvi takšnih omaric.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.4 Ozaveščanje invalidov

Ozaveščanje invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah in nasilju se bo zagotavljalo z:

- izobraževanjem invalidov na različnih usposabljanjih in predavanjih,
- izobraževanjem strokovnih delavcev o prepoznavanju zlorab, preprečevanju nasilja in ukrepanju ter
- zagotavljanjem priročnikov o odkrivanju in preprečevanju nasilja nad invalidi.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.4.1 Evropska kartica ugodnosti za invalide

Evropska kartica ugodnosti za invalide (<https://www.invalidska-kartica.si/sl/>) omogoča invalidom enotnejšo obravnavo in specifične ugodnosti pri potovanju v druge države EU, še posebno, ko gre za dostopnost prometa, turizma, kulture, športa in prostega časa. Določene ugodnosti na osnovi Evropske kartice ugodnosti za invalide lahko invalidi koristijo tudi v Hrastniku (Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik). Zaželeno je, da se obseg komercialnih ugodnosti za invalide na osnovi Evropske kartice ugodnosti za invalide v občini Hrastnik povečuje naprej.

Organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, bodo promovirale uporabo evropske kartice ugodnosti za invalide.

Nosilec: organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.5 Podpora društvenim projektom

1.5.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo podpirala pomembnejše akcije, ki bodo imele za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi (okrogle mize, predavanja, razstave ročnih del, likovne in fotografske razstave...).

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik in vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

1.5.2 Vzgojno izobraževalni zavodi

Vzgojno izobraževalni zavodi (Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik) bodo v svoje programe vključevali tudi sporočila o pravicah invalidov in razvijali pozitivne odnose do različnosti in invalidnosti. Uresničevanje teh nalog bo potekalo:

- v okviru pouka in ostalih dejavnosti šole (interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti...),
- preko sestankov s starši in učenci,
- s sodelovanjem otrok in učencev na različnih natečajih na temo invalidov,
- s sodelovanjem učencev na različnih ustvarjalnih delavnicah, ki jih organizirajo društva, povezana z delom z invalidi, ter
- s sodelovanjem otrok in učencev na kulturnih prireditvah, ki jih organizirajo organizacije, povezane z delom z invalidi.

Društvo invalidov Hrastnik bo v sodelovanju s Svetom za invalide pri Občini Hrastnik izvedlo javni natečaj za najboljši literarni prispevek oz. likovni izdelek na temo o položaju invalidnih oseb v občini oz. družbi. V javnem natečaju bodo sodelovali učenci Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik, Društvo invalidov Hrastnik, organizacije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2 BIVANJE IN DOSTOPNOST

2.1 Vključevanje invalidov v sprejemanje odločitev

Invalidi bodo aktivno vključeni v sprejemanje odločitev na občinski ravni na naslednje načine:

- predstavniki registriranih invalidskih društev, predstavniki zavodov, ki se v občini ukvarjajo z invalidi, ter zainteresirani predstavniki občanov so vključeni v Svet za invalide pri Občini Hrastnik. Svet za invalide zagotavlja s povezovanjem in usklajevanjem dela vseh organizacij, ki so povezane z delom z invalidi v občini, celovit pristop pri obravnavanju in urejanju tega področja,
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo tekoče obveščal organizacije, ki so povezane z delom z invalidi, o temah, ki so povezane s položajem invalidnih oseb v občini in so predmet obravnave na občinskem svetu. Na ta način je omogočeno invalidom in njihovim organizacijam, da se na občinski ravni vključijo v sprejemanje rešitev o vprašanjih, pomembnih za invalide,
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo namenil posebno pozornost realizaciji programov društev, ki so vključeni v Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026, in vključevanju invalidov v njihove programske aktivnosti,
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo enkrat letno poročal županu, občinskemu svetu in Zvezi delovnih invalidov Slovenije o izvrševanju nalog, opredeljenih v Akcijskem načrtu za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 ter
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo izdelal ter nato spremljal in koordiniral dela pri izvrševanju Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 in po potrebi dajal pobude za dopolnitev načrta.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, društva, vključena v Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.2 Odpravljanje ovir

Odpravljanje ovir obsega:

- vključevanje potreb invalidov v občinske programe, predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstva, sociale, kulture in športa, zaposlovanja in bivanja,
- odpravljanje arhitektonskih ovir na javnih cestah in pri vstopih v objekte,
- namestitve držal na stopniščih,
- ustrezno horizontalno in vertikalno označitev obstoječih parkirnih mest,
- zagotovitev brezplačnega prevoza invalidov in težje gibljivih oseb na območju občine Hrastnik (projekt Prostofer) ter
- aktivnosti za pridobitev ustreznih prostorov za izvajanje vseh dejavnosti registriranih invalidskih društev.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik, Zdravstveni dom

Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, Urad za delo Hrastnik, vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.2.1 Multimodalna mobilnost oseb z različnimi oviranostmi

Namen projekta Multimodalna mobilnost oseb z različnimi oviranostmi, katerega nosilec je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo in v katerem sodeluje že 63 občin - tudi občina Hrastnik, je ranljivejšim skupinam prebivalstva omogočiti kakovostno in varno mobilnost.

Na zemljevidu multimodalne mobilnosti občin, ki se vzpostavlja v Sloveniji (<https://pregledovalnik.dostopnost-prostora.si/>), so označene vse pomembne točke, ki jih lahko uporabljajo osebe z različnimi oviranostmi (javni objekti, postajališča, parkirišča) ter arhitektonske ovire, ki omejujejo dostopnost invalidov. Baza trenutno vsebuje več kot 50 tisoč zajetih objektov po standardu, ki ga je razvil Geodetski inštitut Slovenije, in se nenehno dopolnjuje.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.3 Urejanje bivalnega okolja

Zlasti pri novogradnjah in po možnosti tudi pri adaptacijah obstoječih stanovanjskih objektov bomo sledili interesu zagotavljanja neprofitnih najemnih stanovanj in varovanih stanovanj prilagojenih invalidom. Invalidnim osebam se bo zagotavljala prednostna obravnava pri dodeljevanju stanovanj.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.3.1 Osebna asistenca

Osebna asistenca je zbir storitev (osebna nega, gospodinjska in druga fizična pomoč, spremstvo uporabnika...), ki je od leta 2019 na voljo posameznikom od 18. do 65. leta starosti, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč drugega.

Z namenom pridobiti uporabnike osebne asistencе, izvajalce osebne asistencе (nevladne organizacije, zavodi in samostojni podjetniki) in osebne asistente iz občine Hrastnik se bo s storitvijo osebne asistencе seznanilo vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, in tudi širšo javnost.

Nosilec: Center za socialno delo Zasavje – koordinator za invalidsko varstvo, Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

3.1 Predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje

V vrtcu Hrastnik in Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik se bodo uveljavljala načela enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Pri tem se bo zagotavljala prednost pri vključitvi v vrtec otrokom s posebnimi potrebami.

V skladu s standardi in normativi se bo v vrtcu:

- organiziralo varstvo in vzgoja v okviru oddelka s posebnimi potrebami - razvojni oddelek oz.

- ob soglasju ustanovitelja zagotovi spremljevalca otroka na osnovi odločbe Zavoda Republike Slovenije za šolstvo / mnenja Komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

Razvojni oddelek, v katerega so vključeni otroci s posebnimi potrebami občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, je organiziran v Trbovljah. Iz proračuna Občine Hrastnik se namenijo sredstva za plače potrebnih spremljevalcev otrok s posebnimi potrebami.

Osnovna šola in vrtec bosta v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje in Občino Hrastnik izvajala naloge na osnovi izdane odločbe o usmeritvi otrok s posebnimi potrebami. Pri tem bo posebna skrb namenjena povezovanju in sodelovanju s starši.

Nosilec: Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3.1.1 Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik

V oddelkih za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami v Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik je celoten učni proces prilagojen invalidnim osebam in osebam s težavami v duševnem razvoju. Zato šola namenja posebno skrb tesni povezavi s starši in Društvom Sožitje – društvom za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik ter na ta način dopolnjuje predpisan učni program z dodatnimi zanimivimi aktivnostmi.

Občina Hrastnik zagotavlja iz proračuna sredstva za izvedbo šole v naravi. Na ta način se bo omogočila udeležba v šoli v naravi vsem učencem, vključenim v oddelke za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

Nosilec: Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3.2 Visokošolsko izobraževanje

V okviru razpisa za podelitev štipendij Občine Hrastnik študentom in dijakom se bo vsako leto razpisala podelitev vsaj ene štipendije za študente s posebnimi potrebami. Pravilnik za podeljevanje štipendij v občini Hrastnik vključuje vsakoletno podelitev ene štipendije za študenta s posebnimi potrebami s prebivališčem v občini Hrastnik.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3.3 Organizirana predavanja

Organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, bodo organizirale predavanja z invalidsko tematiko, spodbujalo se bo spoznavanje in nadgrajevanje digitalne pismenosti.

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik nudi vsem organizacijam in institucijam, ki so povezane z delom z invalidi, brezplačno uporabo prostorov Mladinskega centra Hrastnik za izvedbo izobraževalnih in ustvarjalnih aktivnosti.

Vsem invalidom, ki izkažejo svoj status z Evropsko kartico ugodnosti za invalide, nudi Mladinski center Hrastnik brezplačno udeležbo na jezikovnih in računalniških tečajih.

Nosilec: organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4 DELO IN ZAPOSLOVANJE

4.1 Podpora zaposlovanju invalidov

V okviru zaposlovanja invalidnih oseb se bodo poleg Zavoda za zaposlovanje v predstavitev ukrepov in programov politike zaposlovanja invalidov na državnem nivoju aktivno vključevale tudi občinske strokovne službe in institucije, ki so povezane z delom z invalidi.

V ta namen se bodo še naprej v okviru občinskega proračuna zagotavljala sredstva za sofinanciranje javnih del. Pri zaposlovanju na javna dela bodo imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe prednost brezposelne invalidne osebe.

Nosilec: Urad za delo Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.2 Spodbujanje invalidov

Invalide se bo spodbujalo k dejavnemu iskanju zaposlitve na društveni in občinski ravni.

Delovni invalidi naj se redno udeležujejo Usposabljanj za aktivno življenje in delo, ki jih za zaposlene in brezposelne (iskalce zaposlitve) organizira Zveza delovnih invalidov Slovenije.

Invalide se bo seznanjalo z možnostjo povečanja konkurenčnosti na trgu delovne sile s pomočjo koriščenja instituta zaposlitvene rehabilitacije.

Nosilec: vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.2.1 Aktivni delovnih invalidov

V okviru Društva invalidov Hrastnik lahko deluje tudi aktiv delovnih invalidov kot oblika organiziranosti zaposlenih in brezposelnih invalidov. Preko aktivov delovnih invalidov v invalidskih podjetjih se lahko spodbuja lastnike podjetij in vodstva, da iščejo nove programe, ki bi omogočili dodatno zaposlovanje invalidov. Glede na to, da je delovanje aktiva delovnih invalidov v gospodarski družbi SINET d.o.o. zamrlo, se bo spodbudilo Društvo invalidov Hrastnik in delovne invalide k možnosti vnovične oživitve aktivov delovnih invalidov v invalidskih podjetjih (SINET d.o.o., RASTKI d.o.o.).

Nosilec: Društvo invalidov Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.3 Spodbujanje delodajalcev

Delodajalce se bo spodbujalo k zaposlovanju in ohranitvi zaposlitve invalidov predvsem preko:

- seznanjanja s prednostmi, ki jih tudi za delodajalce omogoča institut zaposlitvene rehabilitacije,
- seznanjanja z možnostmi ustrezne prilagoditve delovnega okolja in delovnega mesta za delo invalida ter
- spodbujanja k sodelovanju v programih izobraževanja in ozaveščanja o zaposlovanju invalidov.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Urad za delo Hrastnik, Zdravstveni dom Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, Društvo invalidov Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5 FINANČNO-SOCIALNA VARNOST

5.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo zagotavljala sredstva v proračunu ter strokovno podporne storitve za pospeševanje služb socialnega skrbstva za socialno ogrožene, invalide in ostarele, ki izvajajo:

- pomoč na domu,
- institucionalno varstvo in
- iskanje zaposlitve pod posebnimi pogoji (javna dela).

Dostopnost do pomoči se bo omogočala vsem, ki so te pomoči potrebni, ne glede na njihov položaj.

Občina Hrastnik bo zagotavljala sredstva v proračunu tudi za:

- plačilo razlike med ekonomsko ceno bivanja in plačilom, katerega lahko na osnovi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev poravnajo oskrbovanci in njihovi ožji družinski člani,
- sofinanciranje javnih del (pri zaposlovanju na javna dela bodo imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe prednost brezposelne invalidne osebe),
- vzpostavitev mreže prostovoljstva in vsakoletno potrjevanje naziva *Prostovoljstvu prijazna občina*,
- sofinanciranje programa Gradimo VIP Zasavje (zgraditi vključujoče in povezano Zasavje), ki ga izvaja Varstveno delovni center Zasavje.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje - Enota Hrastnik, Dom starejših Hrastnik, Urad za delo Hrastnik, Varstveno delovni center Zasavje

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.2 Center za socialno delo Zasavje - Enota Hrastnik

Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik bo opravljal:

- zagotavljanje prve socialne pomoči,
- varstvo odraslih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- informiranje občanov o pravici do družinskega pomočnika, spremljanje družinskega pomočnika,
- informiranje invalidnih oseb z lažjo, zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju o vodenju, varstvu in zaposlitvi pod posebnimi pogoji v varstveno delovnem centru,
- informiranje in izdajanje odločb o pravici do osebne asistencije,
- informiranje in izdajanje odločb o pridobitvi statusa invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov,
- zagotavljanje obveznega zdravstvenega zavarovanja za invalide s pridobljenim statusom po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov,
- informiranje in odločanje o pravici nadomestila za invalidnost,
- informiranje in odločanje o pravici do komunikacijskega dodatka,
- informiranje in odločanje o pravici do tolmača za slovenski znakovni jezik,
- informiranje in izdajanje odločb o upravičenosti do dodatka za pomoč in postrežbo ter
- informiranje in izdajanje odločb o upravičenosti do posebnih družinskih prejemkov zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka ali otroka z boleznijo s seznama hudih bolezni:
 - dodatek za nego otroka,
 - delno plačilo za izgubljen dohodek.

Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik bo sodeloval z različnimi organizacijami in društvi v smislu razreševanja problematike invalidnih oseb.

Nosilec: Center za socialno delo Zasavje - Enota Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.3 Dom starejših Hrastnik

Dom starejših Hrastnik izvaja storitev pomoč na domu, ki obsega:

- gospodinjsko pomoč,
- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov.

Dom starejših Hrastnik bo vsako leto na zborih članov društev, ki so povezana z delom z invalidi, predstavil oblike nudenja pomoči na domu, s ciljem, da se s to obliko pomoči seznanijo čim širši krog občanov.

Nosilec: Dom starejših Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.4 Društva, ki so povezana z delom z invalidi

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, se bo spodbujalo, da svojim članom, ki zaidejo v socialno stisko, sama pomagajo v obliki prve osebne oz. socialne finančne pomoči. V primeru večje socialne stiske svojih članov društva pomagajo svojim članom s širšo akcijo zagotavljanja pomoči.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.5 Zbiranje sredstev za humanitarne in dobrodelne namene

Z zbiranjem sredstev v humanitarne in dobrodelne namene bomo skušali izboljšati finančno-socialno varnost invalidov. Sredstva, zbrana za humanitarne in dobrodelne namene, se bodo namenila za sofinanciranje nabave invalidske opreme in pripomočkov, sofinanciranje letovanj in zdraviliških zdravljenj, obdaritvi težko bolnih invalidov ob različnih priložnostih ipd.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Hrastnik, Humanitarno društvo Botrstvo za Hrastnik, vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6 ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO

6.1 Primarna zdravstvena dejavnost

Zdravstveni dom Hrastnik bo s svojo dejavnostjo in programi še naprej zagotavljal storitve invalidom na način, ki je primeren za posameznika (dostopnost do ambulant, obiski na domu...). Za učinkovito reševanje zdravstvenih problemov invalidov se bodo zdravstvene službe povezovale s socialnimi in drugimi službami ter tako namenile posebno skrb:

- promociji zdravja (zdravstvena vzgoja, učne delavnice, analize zdravstvenega stanja ogroženih skupin) ter
- izobraževanju zdravstvenih delavcev za delo z ljudmi s posebnimi potrebami in delu v ambulanti v Domu starejših.

Nosilec: Zdravstveni dom Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje - Enota Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6.1 Rehabilitacijski programi

Društvo invalidov Hrastnik in Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik bosta izvajala različne programe, namenjene rehabilitaciji invalidov:

- organiziranje srečanj in obiskov za težke in nepokretne invalide,
- pomoč invalidom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti,
- ohranjanje psihofizičnih sposobnosti invalidov ter
- izvajanje terapije z nordijsko hojo.

Nosilec: Društvo invalidov Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

7 KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE

7.1 Kulturno udejstvovanje

Spodbujalo se bo sodelovanje med društvi, ki so povezana z delom z invalidi, na lokalnem in regionalnem nivoju ter sodelovanje med kulturno-umetniškimi skupinami in umetniki invalidi.

7.1.1 Zveza kulturnih društev Hrastnik

Zveza kulturnih društev Hrastnik in posamezna kulturna društva bodo spodbujala udejstvovanje invalidov v različnih kulturnih dejavnostih. V ta namen bo Zveza kulturnih društev Hrastnik predstavila na množičnih srečanjih članov društev, ki so povezana z delom z invalidi (zbori članov, novoletna in druga srečanja), dejavnosti kulturnih društev in možnosti za vključevanje invalidov v ta društva, s posebnim poudarkom na mladih invalidnih osebah.

7.1.2 Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik

Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik bo v sodelovanju z Društvom invalidov Hrastnik organizirala večere, na katerih se bodo predstavljali invalidi z deli iz svojega življenja (potopisi, osebne izpovedi, delavnice ročnih del, prikaz literarnih in likovnih del in podobno). Letna članarina v knjižnici je za invalide in upokojene nižja od redne članarine.

Poudarek bo dan tudi zagotavljanju tehnične opreme, ki bo književnost približala invalidom (Brailova pisava, zvočne knjige, tehnični pripomočki za gluhe in slabovidne) in tudi izposoji knjig na domu.

7.1.3 Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik omogoča vsem invalidom, ki izkažejo svoj status z Evropsko kartico ugodnosti za invalide, cenejši nakup vstopnic za vse kulturne prireditve, ki jih organizira Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

V Hočijevi galeriji bo zainteresiranim invalidom omogočeno razstavljanje likovnih del, fotografij oz. ročnih del. Mladinski center Hrastnik omogoča vsem invalidom, ki izkažejo svoj status z Evropsko kartico ugodnosti za invalide, brezplačen vstop na kulturne prireditve, ki jih organizira Mladinski center Hrastnik.

Nosilec: Zveza kulturnih društev Hrastnik, kulturna društva, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

7.2 Druženje

Vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, bodo organizirala in izvedla različne oblike druženja svojih članov, kot so npr.:

- ekskurzije,
- pikniki,
- srečanja ob pomembnih mednarodnih dnevih,
- društvene obletnice ipd.

Spodbujalo se bo druženje članov med društvi, ki so povezana z delom z invalidi, na lokalnem in regionalnem nivoju ter druženje članov društev, ki so povezana z delom z invalidi, in ostalimi društvi.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8 ŠPORT IN REKREACIJA

8.1 Podpora športu in rekreaciji invalidov

8.1.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo podpirala šport in rekreacijo invalidov tako, da bo:

- skupaj z upravljavci športnih objektov skrbela za dostopnost športnih objektov invalidom, ki se ukvarjajo s športom, in invalidom, ki športne prireditve obiskujejo kot gledalci (vhod, sanitarije, oznake, informacije),
- vsako leto objavila Javni razpis za sofinanciranje športnih programov v občini Hrastnik, ki vključuje posebna sredstva za sofinanciranje športa invalidov v okviru vsakoletnega proračuna.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8.1.2 Športna zveza Hrastnik

Športna zveza Hrastnik bo spodbujala izvajalce športnih programov, da razvijajo in ponudijo raznovrstne športne programe za invalide. Športna zveza Hrastnik že vrsto let uspešno sodeluje z institucijami in društvi, ki so povezani z delom z invalidi, tako da nudi ustrezno pomoč pri organizaciji njihovih športno-rekreativnih dejavnosti. V vseh letih obravnavanega obdobja bo Športna zveza Hrastnik nudila institucijam in društvom, ki so povezani z delom z invalidi, vso strokovno in organizacijsko pomoč.

Nosilec: Športna zveza Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8.1.3 Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik bo podpiral šport in rekreacijo invalidov tako, da bo:

- na osnovi izkazanih potreb in obstoječih prostorskih zmožnostih zagotovil sorazmerno zadostno število terminov za izvedbo športnih in rekreativnih programov za invalide v športnih objektih,
- nudil sorazmerno zadostno število športnih rekvizitov, ki jih bodo invalidne osebe potrebovale pri svoji rekreaciji,

- vsem invalidom, ki izkažejo svoj status z Evropsko kartico ugodnosti za invalide, omogočil cenejši nakup vstopnic za bazen in savno v bazenu Javnega zavoda za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8.2 Športni in rekreacijski programi društev

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, bodo:

- spodbujala svoje člane k rekreativni dejavnosti ter
- letno načrtovala športne in rekreativne aktivnosti.

Načrtovane letne športne in rekreacijske programe ter realizacijo programa športnih in rekreacijskih aktivnosti preteklega leta bodo društva posredovala Svetu za invalide pri Občini Hrastnik do konca meseca marca.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

9 VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE

9.1 Dostopnost cerkva

Zgrajena klančina za vhod v Cerkev sv. Jakoba na Dolu pri Hrastniku omogoča, da se verskih bogoslužij lahko nemoteno udeležujejo tudi invalidi v vozičkih.

Invalidi se lahko nemoteno udeležujejo verskih bogoslužij v Cerkvi sv. Nikolaja v Podkrajju.

Ob vhodu v Cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku ni zgrajene primerne klančine z držali. Z namenom, da bi se verskih bogoslužij v središču Hrastnika lahko udeležili tudi invalidi v vozičkih in težje gibljive osebe, se bo spodbudilo cerkev k izgradnji primerne klančine z držali.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, Župnija Hrastnik

Rok: do konca obravnavanega obdobja

9.2 Obiski verskega delavca

Invalidom, ki so negibljivi in v trajni negovalni oskrbi v Domu starejših Hrastnik, se bo omogočil obisk verskega delavca registrirane verske skupnosti po lastni izbiri.

Za invalide, ki so negibljivi in v trajni negovalni oskrbi v domačem okolju, se bo proučila možnost posredovanja izvajalca pomoči na domu, družinskega pomočnika, poverjenikov društev in prostovoljcev v projektu Starejši za starejše pri zagotovitvi obiska verskega delavca registrirane verske skupnosti na domu.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Dom starejših Hrastnik, Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi, Župnija Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

10 SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV

Invalidi se samoorganizirajo v invalidskih organizacijah in drugih oblikah.

10.1 Podpora samoorganiziranju invalidov

Občinski organi bodo podpirali oblikovanje in delovanje invalidskih in drugih neprofitnih organizacij, ki bodo izvajali socialne in druge programe pomoči, namenjene invalidom za

njihovo neodvisno vključevanje v delo in bivalno okolje. V vsakoletnem proračunu bo Občinski svet zagotavljal sredstva za sofinanciranje programov navedenih organizacij.

Občina Hrastnik bo vsako leto objavila Javni razpis za sofinanciranje društev, združenj, neprofitnih organizacij in humanitarnih organizacij v občini Hrastnik, na katerega se lahko prijavijo tudi vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

10.2 Programi društev in institucij

Društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, bodo vsako leto obravnavanega obdobja načrtovali program svojih aktivnosti. Načrtovane programe letnih aktivnosti in realizacijo programa aktivnosti preteklega leta bodo skladno z vsebino Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik posredovali Svetu za invalide pri Občini Hrastnik do konca meseca marca.

Nosilec: društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

11 STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE

11.1 Projekt Starejši za starejše

Cilji projekta Zveze društev upokojencev Slovenije in Slovenske filantropije, ki ga v občini Hrastnik že vrsto let izvajata Društvo upokojencev Hrastnik in društvo upokojencev Dol pri Hrastniku, so:

- spoznati potrebe starejših, ki živijo doma,
- poiskati tiste, ki ne znajo/ne morejo/nočejo iskati pomoči,
- vzpostaviti stalen kontakt z javnimi službami in drugimi nevladnimi organizacijami (RKS in Karitas) in jim posredovati podatke o potrebah, če se seveda obiskani strinjajo,
- organizirati pomoč v lastnih vrstah (servisna dejavnost, delavnice, obiski osamljenih),
- seznanjati lokalno skupnost o kvaliteti življenja in potrebah starejših, ki živijo doma ter
- vzpostaviti nadzor civilne družbe nad delom vseh, ki se ukvarjajo s pomočjo na domu.

V zvezi s tem bodo prostovoljke in prostovoljci obeh društev obiskali vrstnike v občini, starejše od 69 let, spoznali njihove potrebe in skušali najti pomoč, v kolikor se bodo s tem strinjali obiskani. Ustrezna pomoč pa bo iskana v okviru Centra za socialno delo, osnovnem zdravstvenem varstvu, pri patronažni službi in lokalni skupnosti. Humanitarna pomoč se bo zagotovila z vključevanjem Rdečega križa in Karitasa. Prostovoljke in prostovoljci pa bodo nudili laično pomoč (prinašanje iz trgovine, prevoz do zdravnika, urejanje vrta, branje,...), druženje in vključevanje v različne interesne skupine. V aktivnosti se bo vključevala tudi mladina preko Mladinskega centra Hrastnik.

Nosilec: Društvo upokojencev Hrastnik, Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom s starejšimi in invalidi,

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

11.2 Medgeneracijsko sodelovanje

11.2.1 Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik - Mladinski center Hrastnik kontinuiran in izviren program medgeneracijskega sodelovanja poteka v Mladinskem centru Hrastnik, v katerem se organizirajo in srečanja različne ustvarjalne delavnice. V aktivnosti se vključujejo učenci Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik, študentska organizacija ŠOHT, Društvo upokojencev Hrastnik in humanitarne organizacije.

Mladinski center Hrastnik si je preko krovne zveze mladinskih centrov (MaMa) pridobil tudi status prostovoljske organizacije, kar mu omogoča bolj organizirano urejanje prostovoljskega dela. Veščine, ki jih v takih projektih pridobivajo mladi, zajemajo tudi področje komunikacije, družbene odgovornosti, medgeneracijske solidarnosti. Pri izvajanju teh aktivnosti sodelujejo s Centrom za socialno delo Zasavje in drugimi pristojnimi institucijami.

Vključeni so tudi v projekt oziroma aktivnosti Evropske kartice ugodnosti za invalide, in sicer invalidom omogočajo brezplačen vstop na prireditve. Prav tako organizirajo brezplačne jezikovne in računalniške tečaje ter nudijo brezplačno uporabo prostorov.

Nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik - Mladinski center Hrastnik, Društvo upokojencev Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z mladimi, starejšimi in invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

11.2.2 Medgeneracijsko središče Dol pri Hrastniku

Medgeneracijsko središče Dol pri Hrastniku je prostor, namenjen izvajanju različnih društvenih aktivnosti in izvedbi različnih dogodkov za vse generacije (izobraževanja, srečanja, razstave, joga, Projekt Starejši za starejše...).

V Medgeneracijskem središču Dol pri Hrastniku potekajo tudi določena splošna izobraževanja Zasavske ljudske univerze (računalniški tečaj, digitalne tehnologije, komunikacijska orodja...), ki jih sofinancira Občina Hrastnik na osnovi letne pogodbe.

Nosilec: Medgeneracijsko središče Dol pri Hrastniku, strokovne službe Občine Hrastnik, Zasavska ljudska univerza, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z mladimi, starejšimi in invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

Svet za invalide pri Občini Hrastnik
Predsednik
Gregor Erman

